

Toimetuse ja talituse TALLINNAS, Pagarl uul. nr. 1 Toimetaja kõnetunnid kella 12—1.	<h1>SÕDUR</h1> <p>SÕJAASJANDUSE AJAKIRI. ILMUB ÜKS KORD NÄDALAS ülemjuhataja staabi väljaandel.</p>	Tellimise hind: 1 aas a peale 40 marka 1/2 " " 20 " 1/4 " " 10 " Kuulutuste ja teada- annete hind: Iga kor- pusrea eest 1 mark.
Tellimisi ja kuulutusi võtavad vastu kõik wabarilgi postiasutused ja era-raamatukauplused.		
Nr 9	Laupäeval, 28. weebruaril 1920.	II. aastakäik

Hisukord.

Ametlik osa:

1. Ülendused.
2. Väljavõtted Sõjawägede Ülemjuhataja päewakästudest.
3. Sõjainiistri päewakästud.
4. Wabaduse Risti põhikiri.

Üleüldine osa:

1. Plekilise soojatõbe vastu võitlemisest Saksa sõjaväes maailmasõja ajal.
2. Nsume sõjaväeliste ostusõnade loomisele!
3. Segateated.
4. Kirjawastused.
5. Kuulutused.

Ametlik osa.

Ülendused.

Wäljavõtted kästudest Wabariigi sõjawägedele.

Nr. 392.

Tallinnas, 13. weebruaril 1920.

§ 1. Traalerite diviisjoni ülem wanem leitnant Aleksander Klimof kinnitakse aselapteni auastes, wanusega 28-ist septembrist 1917.

§ 2. Peipsi laewastiku diviisjoni staabi ülem leitnant Ferdinand Wiichmann kinnitakse wanema leitnandi auastes, wanusega 1-ist septembrist 1917.

§ 3. Merezõudude juhataja staabi wanem kästude-täitja ohwitser noorem leitnant Willem Seimann kinnitakse leitnandi auastes, wanusega 1-ist jaanuarist 1917.

§ 4. S/l. „Wanemuine“ komander noorem leitnant Jaan Riis kinnitakse leitnandi auastes, wanusega 27-ist juulist 1917.

§ 5. S/l. „Utu“ komander noorem leitnant Oskar Kwell kinnitakse leitnandi auastes, wanusega 26-ist augustist 1917.

§ 6. Merezõudude juhataja staabi wanem kästude-täitja ohwitser noorem leitnant Julius Puusmann

kinnitakse leitnandi auastes, wanusega 11-ist septembrist 1917.

§ 7. Peipsi laewastiku diviisjoni majanduse ülem noorem leitnant Alfred Pyp kinnitakse leitnandi auastes, wanusega 18-ist novembrist 1917.

§ 8. Peipsi laewastiku diviisjoni ülem noorem leitnant August Maanidi kinnitakse leitnandi auastes, wanusega 24-ist novembrist 1917.

Nr. 396.

Tallinnas, 17. weebruaril 1920.

§ 1. Alpool tähendud Soomusrongide diviisiga taga wara bataljoni ohwitserid ülendatse:

Leitnandist — alamkapteniks:

1. Gustaw Sepp, wanusega 3. novembrist 1919.

Sipnikust — alamleitnandiks:

1. Konstantin Merbach, wanusega 9-ist jaanuarist 1919:

§ 2. Alpool tähendud 5-da jalawäe polgu ohwitserid ülendatse:

Leitnandist alamkapteniks:

1. August Wast, wanusega 25-ist detsembrist 1919.

Alamleitnandist — leitnandiks:

1. Karl Zimmernann, wanusega 24. mailist 1919

§ 3. Alpool tähendud 1-se diviisiga tagawara bataljoni ohwitserid ülendatse:

Alamleitnandist — leitnandiks:

1. Paul Elbrecht, wanusega 1-ist märtsist 1919.

Sipnikust — alamleitnandiks:

1. Erich Freiberg, wanusega 16. novembr. 1919.

§ 4. Alpool tähendud 2-se diviisiga tagawara bataljoni ohwitserid ülendatse:

Sipnikkudest — alamleitnantideks:

1. Johannes Eichmann, wanusega 13-ist weebruarist 1919.

2. Eduard Mets, wanusega 9-ist juunist 1919.

3. Johann Ots, wanusega 20-ist novembrist 1919.

Nr. 399.

Tallinnas, 17. weebruaril 1920.

§ 1. 1-ist ratja polgust leitnant Ernst Kramm ülendatse alamkapteniks, wanusega 9-ist septembrist 1919.

§ 2. 1-se diviisiga staabist leitnant Nikolai Wiital ülendatse alamkapteniks, wanusega 14-ist jaanuarist 1920.

§ 3. Alpool tähendud 4-da jalawäe polgu ohwitserid ülendatse:

Alamleitnantideft — leitnantidefs:

1. Mihkel Schipai, wanusega 2-st augustist 1919.
2. Jakob Uberg, wanusega 20-st jaanuarist 1920.

§ 4. Allpool tähendub 2-se jalawäe polgu ohwitserid ülendatse:

Alamleitnandist — leitnandits:

1. Karl Tomson, wanusega 12-st augustist 1919.

Lipniktudeft — alamleitnantidefs:

1. Johan Ilves, wanusega 7-st märtsist 1919.
2. Nikolai Tirmann, won. 9. märtsist 1919.
3. Jaan Kendra, wanusega 11-st märtsist 1919.
4. Feodor Boek, wanusega 13-st märtsist 1919.

§ 5. Tallinna tagawara polgust lipnik Aleksander Torneo ülendatse alamleitnandits, wanusega 24-st augustist 1919.

Nr. 400.

Tallinnas, 20. weebuaril 1920.

§ 1. Vaharoopalise soomusrongi nr. 4 pealt al.-kapt. Rudolf Uut ülendatse kaptenits, wanusega 16. märts. 1919.

§ 1. 1-se kindluse raske suurtükiväe divisjoni ülem alamkapten Eduard Lindt ülendatse kaptenits, wanusega 22-st novembrist 1919.

§ 3. 5-st jalawäe polgust alamkapten Paul Raus ülendatse kaptenits, wanusega 1-st detsembri 1919.

§ 4. 2-se diviisi staabi kohtu jaoskonna ülem alamleitnant Jüri Sassian ülendatse leitnandits, wanusega 20-st juunist 1920.

§ 5. Tallinna tagawara polgust alamleitnant Mats Klawing ülendatse leitnandits, wanuf. 10. august. 1919.

§ 6. Allpool tähendub 2-se diviisi tagawara bataljoni ohwitserid ülenaatse:

Alamleitnandist — leitnandits:

1. Ernst Grünreich, wanusega 1-st jaan. 1920.

Lipniktudeft — alamleitnantidefs:

1. Arkadius Hermann, wanuf. 20-st juunist 1919.
2. Herman Rätsepp, wanusega 13-st juulist

§ 7. Soomusrongide diviisi tagawara bataljonist alamleitnant Daniel Nni ülendatse leitnandits, wanusega 4-st jaanuarist 1920.

§ 8. Allpool tähendub 4-da jalawäe polgu ohwitserid ülendatse:

Alamleitnantideft — leitnantidefs:

1. Harry Treilmann, wanusega 11. jaan. 1920.
2. Erich Kerde, wanusega 27-st jaanuarist 1920.

§ 9. 2-se diviisi Intendandi Baltisusest lipnik Elmar Eit ülendatse alamleitnandits, wanusega 16-st weebuarist 1919.

§ 10. S. Ülemjuhataja Staabi komandandi jaoskonna wahiohwitser lipnik Hugo Holm ülendatse alamleitnandits, wanusega 19-st juunist 1919.

Nr. 402.

Tallinnas, 20. weebuaril 1920.

§ 1. Allpool tähendub 2-se jalawäe polgu ohwitserid ülendatse:

Alamkaptenist — kaptenits:

1. August Kuhlberg, wanusega 1-st maist 1919.

Leitnantideft — alamkaptenitets:

1. Johannes Erit, wanusega 28-st märtsist 1919.
2. Ernst Teetsow, " 27-st maist 1919.
3. Karl Lamp, " 13-st juunist 1919.
4. Abo Keeria, " 2-st septemb. 1919.
5. Mihkel Kuhlberg, " 27-st septemb. 1919.

Alamleitnantideft — leitnantidefs:

1. Lucius Treiberg, wanusega 12-st maist 1919.
2. Johan Matson, " 9-st juunist 1919.
3. Hugo Rörw, " 23-st juulist 1919.
4. Karl Soonberg, " 5-st august. 1919.
5. Mihkel Peimann, " 16-st septemb. 1919.
6. Anton Pori, " 11-st oktoobr. 1919.

§ 2. Wadariigi Sõjakoolist leitnant Reinhold Täht ülendatse alamkaptenits, wanusega 30-st juulist 1919.

§ 3. Soomusrongi baterei nr. 3 ülem alamleitnant Walter Thalheim ülendatse leitnandits, wanusega 11-st septembrist 1919.

§ 4. 2-st suurtükiväe polgust lipnik Rudolf Krupp ülendatse alamleitnandits, wanusega 8-st maist 1919.

Nr. 405.

Tallinnas, 20. weebuaril 1920.

§ 1. Sõjaväe Korteris walisusest alamkapten Woldemar Koff kinnitatse kapteni auastes, wanusega 6-st weebuarist 1916.

§ 2. Allpool tähendub 1-se jalawäe polgu ohwitserid kinnitatse:

Leitnandist — alamkaptenits:

1. August Reinhold, wanusega 1-st detf. 1917.

Alamleitnandist — leitnandits:

1. Jaan Dunapuu, wanusega 14-st juunist 1917.

§ 3. Soomusrongide diviisi tagawara bataljonist alamleitnant Georgi Tamman kinnitatse leitnandi auastes, wanusega 18-st maist 1917.

§ 4. Traalerite divisjoni noorem miinohwisser lipnik Konstantin Meel kinnitatse alamleitnandi auastes, wanusega 1-st aprillist 1917.

Nr. 407.

Tallinnas, 20. weebuaril 1920.

§ 1. A. I. „Sektant'i" wanem ohwitser noorem leitnant Hermann Tõnisson ülendatse leitnandits, wanusega 14-st juulist 1919.

Nr. 409.

Tallinnas, 23. weebuaril 1920.

§ 1. Allpool tähendub Wadariigi Raitse-Võidu ohwitserid ülendatse:

Alamkaptenitist — kaptenitets:

1. Woldemar Smirnow, wanusega 15-st augustist 1919.

2. Ulrich Jasson, wanusega 30-st sept. 1919.

Leitnantideft — alamkaptenitets:

1. Johannes Wiitmann, wanusega 15. apr. 1919.
2. Peeter Päts, wanusega 25-st maist 1919.

Alamleitnantideft — leitnantidefs:

1. Mihail Mik, wanusega 6-st oktoobrist 1919.
2. Christian Ulrik, " 16-st " "

Lipniktudeft — alamleitnantidefs:

1. Karl Tamm, wanusega 12-st märtsist 1919.
2. Hugo Bobol, " 27-st juunist 1919.
3. Anton Kaut, " 12-st juulist 1919.
4. Johannes Simtmann, " 25-st sept. 1919.
5. Bernhard Johannson, " 23-st oktoobr. 1919.

§ 2. Allpool tähendub 2-se diviisi tagawara bataljoni ohwitserid ülendatse:

Leitnantideft — alamkaptenitets:

1. Rudolf Martinson, wanusega 9-st jaan. 1920
2. Leonid Kane, " 14-st jaan. 1920

Nr. 27.

Tallinnas, 22. veebruaril 1920.

§ 1. Külgehaiguste haiguste töttu käsen minu päevakäsu nr. 21 täienduseks sanitaarpersonali õigis väeosades, asutustes ja sõjaväehaigemajades teenistusse jätta, wanaduse peale vaatamata.

Nr. 28.

Tallinnas, 22. veebruaril 1920.

§ 1. Sõjaväejooksiute teenistus- kui ka vastuvõttelehed käsen peale rahvaväelase kahe kuu väeosast ärcolemise maakondade Rahvaväe ülematele saata.

§ 2. Wabariigi Valitsus otsustas 18-mal veebruaril lasteriistade lubade muretsemise tähtaega pikendada kuni 15-ma märtsini j. a.

Nr. 29.

Tallinnas, 23. veebruaril 1920.

§ 1. Demobilisatsioonipuhul sõjaväeteenistusest referwi ja ajapikendusele iastud alamväelaste vastuvõtte- ja teenistuslehed käsen sõjaväeosadest ja asutustest otse nende maakonna Rahvaväe Ülematele saata, kus rahvaväelane teenistusse võetud, j. o. kus maakonnas vastuvõtteleht kokkuseatud on.

Ohvitseride, arstide ja ametnikkude teenistuslehed hoitakse alal Korraldus-Valitsuses.

Kindralstaabi Kindral-Major **Larka.**
Sõjainistri eest.

Wabaduse Risti põhikiri. *)

(Wabariigi valitsuse ajutise korra § 12-a põhjal wabariigi valitsuse poolt 13. ja 19. jaanuaril 1920. a. kinnitatud.)

IV. Wabadus sõjas ülesnäidatud wahwuse eest annetatava Wabaduse Risti (II. liigi) aumärgi määramise kord.**1. Üleüldised määrused.**

§ 25. Wabaduse Risti II liigi kolmanda järgu aumärgi saamiseks võib wäeülemus sõjaväelasi ette panna Wabadus sõjas ülesnäidatud isiklike wahwuse eest wägitegude kordasaatmisel, mis selle paragrafi lisas ettenähtud.

Märkus: Paragrafis nimetatud lisa kinnitamine, täendamine ja muutmise kuulub Wabariigi Valitsuse wõimkonda.

§ 26. Wabaduse Risti II liigi teise järgu aumärgi saamiseks võib wäeülemus sõjaväelasi ette panna eelmise (25) paragrafi lisas ettenähtud juhtumistel ning ainult siis, kui ettepanemisel kolmanda järgu aumärgi juba olemas ehk wähemalt selle saamiseks ettepanud.

§ 27. Peale eelmise (26) paragrafis ettenähtud juhtumiste võib wäeülemus sõjaväelasi wabadus sõjas ülesnäidatud isiklike wahwuse eest ette panna Wabaduse Risti II liigi teise järgu aumärgi saamiseks wägitegude kordasaatmisel, mis selle paragrafi lisas ettenähtud.

Märkus: Paragrafis nimetatud lisa kinnitamine, täendamine ja muutmise kuulub Wabariigi Valitsuse wõimkonda.

§ 28. Wabaduse Risti II liigi esimese järgu aumärgi saamiseks võib wäeülemus sõjaväelasi ette panna eelmise (27) paragrafi lisas ettenähtud juhtumistel ning ainult siis, kui ettepanemisel 2. järgu aumärgi juba olemas ehk wähemalt selle saamiseks ette pandud.

§ 29. Wägiteod on selle põhikirja lisades jaotatud sõjariistade liikide järele. Juhtumisel, kui sõjaväelane saatis wägiteo kordo, mitte oma otsekohesel teenistus-alal, waid mõnel teisel, sünnib Wabaduse Risti aumärgi annetamine selle sõjariistade liigi kohta ettenähtud alustel.

§ 30. Wägiteod, mis merewäelaste poolt kordasaadetud kalbal, desantoperatsioonidel ja õhuklastetööde juures, tasutakse Wabaduse Ristiga ühesugustel alustel wägitegudega, mis maawäelaste poolt korda saadetud.

§ 31. Sõjaväelastele, kes liitriigi sõjaväe juures asuwad, antakse wägitegude eest Wabaduse Risti aumärgid alustel, mis selle põhikirja §§ 25—30 kindlaks määratud.

§ 32. Ettepanekute algatusõigus §§ 25—30 põhjal on üksikute wäeosade ja suuremate wäeüksuste ülematel. Kõik ettepanekud saadetakse alluwsuse korras sõjavägede Ülemjuhatajale, kes neid Wabaduse Risti nõukogule otsustamiseks ette paneb.

Märkus: Kõik enne selle seaduse wäljakutsumist sõjavägede Ülemjuhataja poolt tehtud ettepanekud otsustab Wabariigi valitsus ilma nõukoguta.

2. Wabaduse Risti nõukogu.

§ 33. Wabaduse Risti nõukogu asub sõjavägede Ülemjuhataja staabi juures.

§ 34. Diwiiside ülemad ja merejõudude juhataja panewad sõjavägede Ülemjuhatajale ette neile alluwaatest wäeosadest igakuks 4 Wabaduse Risti nõukogu liikme kandidaati, nendest 2 ohwitseri ja 2 rahvaväelast, selle hulgas sõjavägede Ülemjuhataja nõukogu liikmed määrab — igast diwiisist ning merewäest ühe ohwitseri ja ühe rahvaväelase. Teised diwiiside ülemate ja merejõudude juhataja poolt ettepanud sõjaväelased arwatakse nõukogu liikme kandidaatideks. Peale nende määrab sõjavägede Ülemjuhataja weel ühe Wabaduse Risti nõukogu liikme oma arwanagemise järele.

Märkus: Wabaduse Risti nõukogu peab koos seisma sõjaväelastest, kellel wahwuse eest Wabaduse Rist juba olemas. Sama tingimine on maksw ka selle paragrafi põhjal ettepanemate nõukogu liikme kandidaatide kohta.

§ 35. Iga kahe kuu järele waheldub nõukogu koosseis: pooled diwiiside ja merejõudude poolt walitud nõukogu liiketest lahkuwad nõukogust, esimene kord — liisu läbi, järgmistel kordadel — wanuse järele. Lahkunute asemel määratakse eelmises (34) paragrafis ettenähtud korras ja määral uued liikmed. Samuti nimetab sõjavägede Ülemjuhataja iga kahe kuu tagant endise asemel uue nõukogu liikme.

Märkus: Nõukogust lahkunud liikmeid võib uuesti nõukogu liiketeks määrata, kuid mitte warem kui 4 kuu järele, lahkumise päewast arwates.

§ 36. Nõukogu esimehe ja sekretääri määrab sõjavägede Ülemjuhataja nõukogu liikete hulgas.

§ 37. Nõukogu istangud on perioodilised, tarwibuse järele, sõjavägede Ülemjuhataja määramisel.

§ 38. Wabaduse Risti Nõukogu otsustada on: kas ettepanemine on wahwusi üles näidanud, mis selle seaduse järele Wabaduse Risti saamist õigustab.

§ 39. Nõukogul on õigus: ettepanekut jaatavalt otsustada, ettepanekut tagasi lükata ehk täiendawaid andmeid ettepaneku kohta nõuda.

Märkus: Jaatava otsuse korral seab nõukogu § 7 tähendatud lühikesel wägiteo kirjelduse kokku.

§ 40. Nõukogu teeb otsused lihtsa healteenamusega.

*) Waata „Sõdur“ nr. 8.

koda ja kuumõhu ruum. Pärast puhastamist saadeti sõdurid puhastatud raudteemagnitites edasi. Need puhastusafutused moodustasid Saksa idapiiril võrgu, mis takistas külgehakkavaid haigusi idast sisse tungimast. Nendele puhastusafutustele mõlgnekti Saksa maa selle eest tänu, et Prantsuse väerind ja kodu plekkijest soojastõbest sõja kestusel punitumata jäi.

Sõja viimasel aastal lõppesid Saksa maal kresoolpreparaadid ja väärmetallid, sellepärast võeti seal tähtsustatult suurema tähtsusega gaas tarvitusele. Ameerikas tarvitati sinehappe gaasi juba enne sõda sõdditute (täide, lutikate, koide jne.) hävitamiseks. See gaas on igale elulisele olendile, ka inimesele, kardetav, kuid teatava ettevaatusega võidi seda füüsi tähtsustatult tehnikas tarvitada. Põhjust oli teda sõjas odavasti saada. Kuid üleüldise desinfitseerimise abinõuna ei ole sinehappe gaas tema kardetavuse pärast mitte arvesse võetav.

Mume sõjaväeliste oskussõnade loomisele!

Ühes sõjaväe olemasolemisega tekitab tarvidus omapäraste sõjaväeliste oskussõnade järele. See on seda suurem, et meil neid veel olemas ei ole ja meie nad looma peame. On ilmnenud palju raamatuid, kus autorid tarvitavad oma loodud oskussõnu, lootes, et need sõnad üleüldiselt tarvitusele võetakse. Paljud on neist eluduga saanud, aga paljud tunduvad nagu pealesunnitud mõdrasõnad.

Kuid uute sõnade soetamist ja sõjalise keele rajamist ei või toimetada üheski. Raamatud antakse välja ja keel areneb, ning varsti võivad seal tarvitatud sõnade asemel uued tarvitusele tulla. See tähendab suuresti raamatu väärtust. Et seda füüsi ei sünniks ja meie kindlalt oma sõjaväelise kirjanduse loomisele võiks asuda — on parem, kui oskussõnad, mis keegi väljast töötanud, ajatiranduses avaldataks ning teistelegi võimalus antaks nende sõnade kohta seisukohta võtta.

Avaldan siin püssi, karabiini ja revolvrile lastemäärustikkude tõlkimiseks terminolemeid sõnu — lootes, et „Sõdur“ neile ruumi lubab, ja soovides, et nad arvuks alla võetakse.

Выстрѣль — pauf.

Стволь — püssiraud.

Каналь ствола — püssirauda õõs.

Линія полета пули — kauli lendjoon.

Ось канала ствола — püssirauda õõsi telg.

Продолженіе оси канала ствола — püssirauda õõsi [telje pikendus.

Линія выстрѣла — lastejoon.

Таблицы стрѣльбы — lastetabelid.

Отдача — tagasiõrkamine.

Уголъ вылета — lendnurk.

Точка прицѣливанія — sihtpunkt.

Линія прицѣливанія — sihtjoon.

Уголъ прицѣливанія — sihtnurk.

Отлогость — ?

Поражаемое пространство — tabatav ma.

Деривация — derivatsioon.

Рикошетъ — rikoshett.

Разсѣиваніе выстрѣловъ — kuulide külvus.

Вертикальная — vertikaal.

Горизонтальный — horisontaal.

Плоскость — tasapind.

Площадь — pind.

Площадь разсѣиванія — külvusjoon.

Средняя линия полета — keskjoon.

Средняя точка попаданія — tabavuse keskpunkt.

Полоса — riba.

Законъ разсѣиванія выстрѣловъ — kuulide külvuse seadus.

Серединное отклоненіе — keskkaugus.

Сердцевинная полоса — südameriba.

Сердцевина — südampind.

Мѣткость стрѣльбы — tule tabavus.

Вѣроятность попаданія — tabavuse võimalus.

Пробивное дѣйствіе пули — kuulide läbitungivus.

Esialgselt wiist jattub nendest. Edaspidi katsume neid veel avaldada. Ja oleks wiist parem, kui seda teed rohkemal mõdul tarvitataks.

J. Riisberg.

Segateated.

Wabariigi Walitsuse terwitus sõjaväele.

Cesti iseseiswuse aastapäewa puhul saatis peaminister Tõnisson Wägede Ülemjuhataja adressil järgmise terwituse:

„Praegusel filmapilgul, kus meie rahwas tohib weelise wabadusewõitluse õnnelikul lõpul oma riigi kindla korra all Cesti iseseiswuse päewa pühitseda, on Wabariigi walitsusel sihemiseks tarwiduseks südamlikka terwitust saata wahwale Cesti rahwawäele ja tema aulikkudele juhtidele.

Enam kui aasta aega hirmsa ülewõimu wastu wõideldes on Cesti rahwawägi maal ja merel hiilgawaid wawuswõiduid korda saanud, mis on Cesti nime terwe kultuurilmas ausse tõstnud ja igawesti ajaloo seisma jääwad. Uhtuse tundega näeb Cesti rahwas weel praegu oma wõidurikast rahwawäge elawa müüri-na Wabariigi piiridel walmamas, et meie rahwa ja riigi julgelele kaitstud oleks iga juhtumise wastu, kuni kätewõideldud rahu waenlasega tehtud lepingu täitmise järele lõpuliselt kindlustud oleks. Mitte wõdraf armust, waid Cesti rahwawäe walmismeele wahwuse peale toetades wõib meie rahwas nüüd oma terwe jõuga tööle asuda, et iseseiswa Cesti riigi ilusat ehitust lõpule wiia, üle tungides kõigist raskustest ja kitskustest, mis meile päranduseks on jätnud pihad wõdrowõimu ja sõja-aastad.

Rahulepingu kinnitamise puhul Wabariigi Walitsust terwitades awaldas sõjawägede ülemjuhatus kindlalt lootust, et Wabariigi sõjalised jõud, kes aasta jooksul kõige raskemates tingimistes on wõidelnud Cesti rahwa ja riigi wabaduse ja iseseiswuse eest, saawad ka tulewikus walmis olema niisama kohusetruult Cesti riiki ja rahwast kaitsema.

See surmapõlgliku ustawuse waim wallaku meid kõiki Cesti rahwawäes kui ka rahulikkude kodanikkude hullades tulewiku päewil, kus meie tohime igauks oma kohust täita waba Cesti ehitamisel loomas töös ilma wõdrowõideta waba rahwana iseseiswa Cesti rippumatuseks.“

Denikini wäed Rostowi tagasi wõtnud.

Briti sõjawäesaatkond Dõuna-Wenemaal teatab, et wabatahtline armee 20. weebr. Rostowi tagasi wõttis, 1500 wangi, 22 suurtükki ja palju materjali saagiks faades.

Ülemjuhataja staab

ja kindralstaabi walitsus said 23. weebbruaril aasta wanaks. Nastapäewa pühitseiti õhtusöögil ohwitseride-logus, millest osa wõttis kindral Saidoner, kindral Soots, kindral Parla, polkownik Rint, polkownik Keiman ja staapides teeninud ohwitserid ja ametnikud. Peeti wastastikku kõnesid. Kooswiidimisel walitses sõbralik ja heatujuline meeleolu.

Raks aastaläiku demobiliseeritud

mehi saadeti neljapäew õhtul muusika jaatel Balti walfali. Linna komandantuuris ees Laial tänawal, kuhu mehed totku loguti, ilmufid kella 1/28-ks sõjaminister Ganto üh. s. abjutandiga, sõjaministri abi kindral Parla ning linna komandant lapt. Kaudwere. Peeti tänu- ja terwituskõnesid. Lahtujate keskel walitses pidulit meeleolu.

Põhja-Lääne armee saatus.

23. weebr. tegi wälkminister kindral Glasenapiga, kui Judenitshi sõjawäe juhatajaga, kokkuleppe, mille järele Põhja-Lääne armee haiged ja haawatud Eesti walitjuse hoole alla lähewad. Armee ülewalpdamiseks kindlustatase summa, mis tema waranduste likwideerimisest üle jääb. Kindralid Judenitsh, Glasenap ja Wladimirow lahtufid 23. weebbruaril Tallinnast, et Lätimaa taudu Lääne-Europasse sõlta.

Sundusliku wäeteenistuse kaotamine Inglise maal.

Winston Churchill teatas alamkojas, et soldatite sunniwiisiline wõtmise kaotase 31. märtsil ära ja üks kuu hiljem on igal sunniwiisil wõetud soldatil õigus lahtilastumist nõuda.

Wõitlused Kaukasuse wäerinnal

Londonist 26. weebr. Sõjaministeeriumi teadaandes beldatakse, et Kubani armee tugewate enamlaste kollonede edasitungimise Stavropoli peale seisma pani. Jekaterinodari raudteel on punased wähem kui 460 penifoormat Manditshi jdest lõuna-lääne pool ja on Jekaterinodari

penifoormat eemal. Wabatahtlised ewakueerisid Kostowi, mille nad wiimastel operatsioonidel ära wõtsid, 4000 wangi, 22 suurtükki ja 163 kuulipildujat saades.

Krimmi piirkonnas jätsid punased wäed Genitshi maha.

Moskwoost, 26. weebr. Saadud teadete järele on punased wäed Kaukaasia frondil Belaja Glina ära wõtnud. On lööbud ja terwelt wangi wõetud esimene Kubani korpus.

Arhangel punaste käes.

Walged wäed on Arhangelist lahtunud. Punased wäed wõtsid linna oma kätte. Kindral Miller ühes Põhja walitjuse liigetega sõitis Wene jäämurdjaga Lääne-Europasse.

Geesti iseseiswuse aastapäewa puhul

24. weebbruaril annetati paljudele sõduritele sõjas ülesnäidatud wahwuse eest W a b a d u s e R i s t. Nende sõdurite täielik nimelik ilmub järgmises numbris.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Bulletin de l'Esthonie. Décembre — № 8 Paris. Bureau de Presse Esthonien 1919.

✻ || Kirjawastused. || ✻

M.-leitnant W. Teie artikkel kuulipilduja ofade nimetusest ilmub tulewases numbris.

Tellija nr. 264. Uus pagunite worm ohwitseride kohta on juba kinnitatud, kuid weel mitte awaldatud. Ra sõjawäe arstidele ja ametnik ubele kawatseltse pagunid anda. Uute pagunite kirjelduse awaldame edaspidi.

Wastutaw toimetaja: kindralstaabi polkownik Rint.
Wäljaandja: Wägede Ülemjuhataja staab.

Trükist ilmunud

uus täielikum (192 lehek.)

Sõduri käsiraamat,

mis sisaldab eneses kõik tarwilikumad sõjawäe õpeained, nagu: siseteenistus, disiplinaarkord, ridadeenistus, wäljakord, laskeõpetus, warjumine, topografia ja garnisoni teenistuskord.

Raamatu hind 15 marka.

Tellida wõib kas Soomusrongide Diwiisi Tagawara-Pataljonist ehk G. Rohti raamatukauplusest, Tartus, Promenadi tän. 6.

EESTI WABARIIGI 1920. a. WÕIDULAEN 100.000.000 marka.

kõndlustatud kogu Eesti Wabariigi warandustega ja sissetulekutega.

Laen on väljaantud 10,000-es seerias, igas seerias 100 piletit.

Pileti nimeline väärtus 100 marka, väljalaske väärtus 105 marka.

Protsentide asemel loositakse kogu laenu peale 10 aasta jooksul 40.000.000 marka.

Loosimised on neli korda aastas, kus iga kord 1.000.000 marka välja loositakse.

Wõitude arw.	Üksikute võitude summad.	Wõitude kogu-summad.
1	250.000 marka	250.000 marka
1	100.000 "	100.000 "
1	50.000 "	50.000 "
5	10.000 "	50.000 "
12	5.000 "	60.000 "
20	2.000 "	40.000 "
60	1.000 "	60.000 "
500	500 "	250.000 "
1400	100 "	140.000 "
2000 võitu		1.000.000 marka.

Wõiduloosimisel võidavad üksikud piletid, mitte aga terwed seeriad.

Wõidusummad makstakse puhtas rahas välja. Võitnud pilet võtab osa kõigist järgmistest võiduloosimistest, kunni ta kustutamisele langeb.

Iga kustutusele langenud pileti eest maksab Riigikassa 100 marka.

1920. a. wõidulaenu wõidud sissetulekumaksust wabastatud.

Eesti Wabariigi wõidulaenu piletid on kunni 30. märtsini väljalaske hinna eest saada kõigist renteidest, posti- ja telegrafi kontoritest, laenu- ja hoiu-ühisustest, Wast. krediit-ühisustest, Aktsia pankadest, Eesti Pangast ja Riigikassast.

Riigikassa Peawalitsus.

Ilmus trükist:

Jalawäe riwi määrustik

Wene „Строевой пѣхотный устав'и“ järele Leitnant J. Põdra.

72 lhk.

Hind Mrk. 4.50.

Tellimised saata: Wiljandi Maakonna Kaitseliit ehk Trükikoda J. Nurmberg, Wiljandis.

Wäeosadele ja asutustele saadetakse raamat posti kaudu järelmaksu all kätte. 100 ja enam eksemplari tellimisel saatmine ilma postikulu juurde arwamata.